

Πανελλήνιες Εξετάσεις Ημερήσιων Γενικών Λυκείων

Εξεταζόμενο Μάθημα: Λατινικά Προσανατολισμού, Ανθρωπιστικών Σπουδών

Ημερομηνία: 14 Ιουνίου 2017

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ

A1. Νόμισε ότι ερχόταν προς αυτόν ένας άντρας φοβερού μεγέθους και με βρώμικο πρόσωπο, όμοιος με εικόνα νεκρού. Αυτόν, μόλις τον αντίκρισε ο Κάσσιος, φόβος τον κυρίευσε και θέλησε να ακούσει το όνομά του. Εκείνος απάντησε ότι ήταν ο Πλούτωνας.

Στη διάρκεια του Λατινικού πολέμου ο ύπατος Τίτος Μάνλιος, που καταγόταν από αριστοκρατική γενιά είχε την αρχηγία του Ρωμαϊκού στρατού. Αυτός, όταν κάποτε έφευγε από το στρατόπεδο, διέταξε να απέχουν όλοι από τη μάχη. Αλλά λίγο αργότερα, ο γιος του πέρασε έφιππος μπροστά από το στρατόπεδο των εχθρών και προκλήθηκε σε μάχη από τον αρχηγό των εχθρών μ' αυτά τα λόγια

Δεν σου πέρασε η οργή τη στιγμή που πατούσες τα σύνορα της πατρίδας σου; Παρόλο που είχες φτάσει με τόσο εχθρική και απειλητική διάθεση, γιατί, όταν είδες τη Ρώμη, δεν σου ήρθε στο μυαλό : «μέσα σε εκείνα τα τείχη βρίσκονται το σπίτι και οι θεοί του σπιτιού μου, η μητέρα μου, η γυναίκα μου και τα παιδιά μου; »

Αν λοιπόν εγώ δεν σε είχα γεννήσει, δεν θα πολιορκούνταν τώρα η Ρώμη· αν δεν είχα γιο, θα πέθαινα ελεύθερη σε ελεύθερη πατρίδα. Εγώ τίποτα πια δεν είναι δυνατόν να πάθω ούτε πρόκειται να είμαι πάρα πολύ δυστυχισμένη για πολύ καιρό· αντίθετα όμως αυτούς εδώ, αν συνεχίσεις, ή πρόωρος θάνατος ή μακρόχρονη σκλαβιά τους περιμένει.

B1. ingenter

facies

simillimo

Επιμέλεια Υλικού: Δήμητρα Στέρκου

quae

exercitus

proeliis

minaciora

illud

penatium

nulli rei

diutius

miser

hac

morte

servitutis

B2α. existimem

veniendo

aspice

concipient

praeesse

abisset

abstenturam

habebuntur

passuram esse

possitis

B2 β.

Επιμέλεια Υλικού: Δήμητρα Στέρκου

ingrediamur

ingrederemur

ingressuri simus

ingressi simus

ingressi essemus

Γ1α.

magnitudinis : αφαιρετική της ιδιότητας (μόνιμη ιδιότητα) στο hominem

consul : παράθεση στο T. Manlius

aliquando: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο abiret

animo: αφαιρετική οργανική του τρόπου στο perveneras

miserrima : κατηγορούμενο στο ego από το futura sum

Γ1β

se : υποκείμενο του απαρεμφάτου esse, ταυτοπροσωπία. Βρίσκεται σε αιτιατική γιατί το υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου και στην περίπτωση της ταυτοπροσωπίας τίθεται σε αιτιατική και δεν παραλείπεται (λατινισμός)

ego: υποκείμενο του τελικού απαρεμφάτου pati. Τίθεται σε ονομαστική γιατί υπάρχει ταυτοπροσωπία.

Γ1γ

Dux hostium his verbis proelio filium laccessivit

Γ1δ

qui natus erat

dum ingrederis/-re

Γ2α

Υποθετικός λόγος : si pergis (υπόθεση), aut....manet (απόδοση)

Επιμέλεια Υλικού: Δήμητρα Στέρκου

si pergis: δευτερεύουσα υποθετική πρόταση, εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο si, επειδή είναι καταφατική. Ο υποθετικός λόγος που σχηματίζεται είναι: Υπόθεση: si pergis (οριστική ενεστώτα) Απόδοση: manet (οριστική ενεστώτα) και δηλώνει ανοικτή υπόθεση στο παρόν.

Μετατροπή : si perrexisses.....mansisset (υπόθεση αντίθετη προς την πραγματικότητα στο παρελθόν)

Si pergas.....maneant (υπόθεση δυνατή ή πιθανή στο παρόν και μέλλον.

Γ2β.

filium non habens : η μετοχή τίθεται σε πώση ονομαστική γιατί είναι συνημμένη στο υποκείμενο του mortua essem

Γ2γ

quem simul aspexit Cassius» Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου. Εισάγεται με το χρονικό σύνδεσμο simul. Υπάρχει πρόταξη του αντικειμένου quem. Εκφέρεται με οριστική, γιατί η πράξη ενδιαφέρει μόνο από χρονική άποψη και εκφράζει πραγματικό γεγονός, σε χρόνο παρακείμενο, γιατί δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

cum aliquando castris abiret: δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα της κύριας πρότασης· εισάγεται με τον ιστορικό/διηγηματικό σύνδεσμο cum (υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση κύριας και δευτερεύουσας· δημιουργεί μια σχέση αιτίου και αιτιατού ανάμεσά τους· είναι φανερός εδώ ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου της υποτακτικής· εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού (abiret), γιατί εξαρτάται από το ρήμα ιστορικού χρόνου (edixit), και εκφράζει το σύγχρονο στο παρελθόν.